

Læserindlæg

Compliance/substitution

Tidsskriftet Pharma havde i juli side 41 en overskrift: »Sundhedsministeriet investerer i sikker anvendelse af lægemidler« via uddelinger/doneringer fra den såkaldte compliancepulje for at »give sikre og bedre anvendelse af ordinerede lægemidler«.

Alt sammen nobelt og ædelt, men hvordan hænger det sammen med, hvad der foregår inden for vor lille verden? Vi skal jo stadig pinedød substituere (så ikke bare vi selv, men også meget værre vore kunder bliver rundforvirrede), efter et idiotisk regelsæt, hvor man i hvert fald totalt har negligeret begrebet compliance.

Med hånden på hjertet, så medvirker vi dagligt til dårligere compliance med de mange hyppige medicinskift, trods gode intentioner og tonsvis af information.

Hvordan kan vi p.t. bedre denne meget uheldige situation, vi som fag er i (med det nuværende tåbelige regelsæt).

Vi gør konsekvent det, at vi skriver på ordinationsetiketten, hvad vi har substitueret fra/til (eksempelvis metoprololsuccinat = Selo-zok) – det er folk faktisk utroligt trygge ved. Ud over vi måske fornærmer nogle mærkevarerettigheder, så har vi vel Lægemiddelstyrelsens garanti for, at det er korrekt!

Det koster selvfølgelig nogle personalemæssige ressourcer, men hvad om Danmarks Apotekerforening for sine medlemmer søgte ovenfor nævnte compliancepulje for finansiering af et sådant landsdækkende tiltag? Det vil da virkelig batte – når vi snakker compliance.

*Apoteker Jesper Sevel
Hjørring Løve*

Politiske misforståelser

Der er uhyre mange politiske misforståelser (og utrolig mangelfuld viden) blandt politikere om vort ærværdige fag. En af de værre, sidst beskrevet i tidsskriftet Pharma i juli, hvor socialdemokraternes sundhedsordfører *Jens Peter Verner* præsenterer Socialdemokratiets forslag til den kommende »liberaliserings«debat.

De vil foreslå, citat: »liberalisering af salget af sygehusmedicin, fordi sygehusapotekerne kan sælge medicin til udskrevne patienter til væsentligt lavere priser«. Det er da vildt chokerende læsning, men hvorfor denne store misforståelse – velsagtens fordi det stadig er tilladt for sygehusapotekerne (og de få private apoteker, der stadig har sygehusleverancer) at modtage enorme markedsføringsrabatter fra industrien.

Tror man (læs socialdemokraterne) virkelig dette vil fortsætte, hvis Socialdemokratiets forslag skulle få politisk medvind! Hvorfor tror man (læs igen socialde-

mokraterne), at industrien yder disse kæmpe markedsføringsrabatter.

Lad os – fag og politisk ledelse – dog få disse helt fundamentale misforståelser (og mangel på viden) ud af verden inden den politiske debat for alvor kommer i gang.

Skræks scenariet må være, at der bliver truffet politiske beslutninger på helt forkert grundlag.

Jeg savner en plan fra vor bestyrelse, hvordan man vil tackle blandt andet ovenfor nævnte.

*Apoteker Jesper Sevel
Hjørring Løve*

Svar

Kære Jesper Sevel

At der cirkulerer mange misforståelser omkring vort fag, har du ret i. Som eksempel på en misforståelse nævner du forslaget fra den socialdemokratiske sundhedsordfører *Jens Peter Verner* om en »liberalisering af salget af sygehusmedicin, fordi sygehusapotekerne kan sælge medicin til udskrevne patienter til væsentligt lavere priser«. I bestyrelsen er vi – ligesom dig – noget uforstående overfor det forslag. Erfaringen viser, at rabatterne til sygehusene gives i håb om, at patienterne fastholdes i den behandling, sygehusene har valgt. På den måde søger man at fremme en loyalitet overfor et bestemt mærke, som senere vil give afkast, fordi der ikke gives rabat til apoteket. Efter bestyrelsens opfattelse vil forslaget ikke gavne samfundsøkonomien eller patientsikkerheden. Det har vi også gjort socialdemokraterne opmærksomme på.

Du efterspørger en plan til at tackle misforståelser. Den plan har vi, og en stor del af planen er i korte træk at søge at rette misforståelser så hurtigt som muligt. Det har vi forsøgt i dette tilfælde ved en henvendelse til socialdemokraterne, og vi er i dialog med alle andre relevante interessenter. Det må der ikke herske tvivl om. Du kan være ganske rolig.

Du kan også være ganske rolig med hensyn til compliance og substitution, som du udtrykker bekymring for i det andet indlæg. I Apotekerforeningen har vi gennem meget lang tid haft fokus på at afhjælpe problemerne med de mange præparatskift på grund af leveringsvigt og vedvarende skift i status som billigste

i substitutionsgrupperne. En af løsningerne er at sikre mindre pres på den billigste pakning via en bagatelgrænse for medicintilskud.

Hvis man indfører en bagatelgrænse, vil patienterne ikke være tvunget til at skifte lægemiddel for at bevare det fulde tilskud, så længe prisen på pakningen holder sig tæt på den billigste i gruppen. Vi har vedvarende lagt pres på myndighederne, der er fuldt ud bekendt med de negative konsekvenser af systemet, som det fungerer nu. Vi har en forhåbning om, at efterårets po-

litiske forhandlinger omsider kan resultere i det nødvendige politiske flertal for en bagatelgrænse.

Jeg er også enig med dig i, at det kan være en god idé at øge apotekernes skriftlige information til patienterne i forbindelse med substitution. Vi skal give borgerne større tryghed og på den måde øge compliance. Der findes forskellige muligheder herfor, som vi arbejder med for tiden. Den fremgangsmåde, som du foreslår, indebærer nok et nyt juridisk problem, men selve formålet er vi enige i.

*Med venlig hilsen
Niels Kristensen*

Mit Danmark på kuverterne

Apoteker *Danji Bhandari*, Uldum Apotek har udgivet et sæt nye receptkuverter med temaet Mit Danmark. Kuverterne er tegnet af tegneren *Hans Suhr* fra Jelling, og de seks motiver danner tilsammen et positivt billede af Danmark. For eksempel Den lille Havfrue, Storebæltsbroen og vindmøller. ■

Vrå Apotek 100 år

I sommers kunne man på Vrå Apotek se en lille udstilling af utensilier og pakninger fra apotekets 100-årige historie. Apoteket åbnede den 2. juli 1908. På udstillingen stod i børnehøjde en krukke med Balsamum Locatelli vogtet af en frygtelig drage. Locatelle balsam er nemlig farvet rød med Sanquis Draconis – drageblod. Krukken er også afbildet i det jubilæumsskrift, som apoteker *Torben Rosenberg* har skrevet baseret på apotekets arkiv og øjenvidneberetninger. Torben Rosenberg har desuden med arkivalier fra Rigsarkivet og Landsarkivet for Nordjylland mere detaljeret beskrevet justitsminister Albertis resolute og ganske ulovmedholdelige afslutning på sagen om et nyt apotek i Vrå.

Bogen, der er fyldt med mange nye detaljer, er rigt illustreret for det meste med apotekerens egne fotos.

Jubilæet fejres selvfølgelig også med en serie nye receptkoverter med lokale motiver. De to er *Torben Rosenbergs* egne fotos af den statelige apoteksbygning og af Børglum Kloster og den tredje *Ole Holms* billede af den lutspillende gris fra kalkmalerierne i Vrå Kirke.

Verner Andersen

Akkreditering af apoteker - vil du være surveyor?

Fra årsskiftet begynder implementeringen af Den Danske Kvalitetsmodel på apotekerne i primærsektoren.

I den forbindelse søger Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet, IKAS, 25 erfarne fagpersoner med interesse for kvalitetsudvikling. Hvervet som surveyor forventes at indebære 3-4 ugers tjeneste årligt.

Læs mere på www.ikas.dk, hvor du også finder et ansøgningskema. Ansøgningsfristen er den 21. oktober 2008.

FFF-pulje til studieophold uden for Danmark

Forsikringsforeningen for Farmaceuter i Danmark (FFF) yder økonomisk støtte til studieophold i udlandet for studerende, der er indskrevet på kandidatuddannelserne på Det Farmaceutiske Fakultet på Københavns Universitet (FARMA).

Se Forsikringsforeningens hjemmeside www.farmaceutforsikring.dk under studiestøtte, hvor der også er link til ansøgningskema. Ansøgningsfristen er 1. november.

Steffen Kjær/Jette Schmidt Hansen

Rygestop for livet

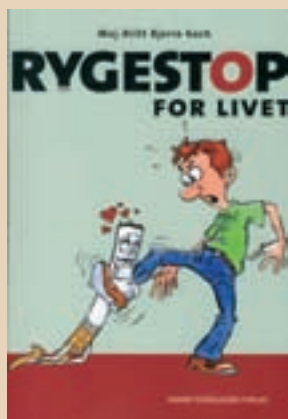
Som rygestoprådgiver er jeg af den overbevisning, at man skal være åben overfor alt, der kan hjælpe en ryger til et rygestop. Derfor hilser jeg også denne bog velkommen. Bogen kan give rygere gode idéer og være et støtteredskab. Der er mange forslag, så rygerne kan tage de idéer til sig, som de selv mener, vil hjælpe. Mange af de emner, bogen gennemgår, vil dog ikke være nye for rygestoprådgiverne på apoteket. Det er blandt andet motivationen for et rygestop, vanens magt, hvordan man håndterer ikke længere at skulle ryge ved sociale sammenkomster, nikotinsubstitution, hvordan man undgår at tage på i vægt og selvfølgelig den fysiske afhængighed.

Allerede i indledningen fortæller forfatteren, *Maj-Britt Bjerre Koch*, at hendes største fordel er, at hun selv er eksryger. Det er jeg ked af at læse, for som passioneret ikke-ryger mener jeg ikke, at rollen som rygestoprådgiver handler om at lide med rygeren. Det handler om at kunne give rygeren nogle redskaber til at holde et rygestop og selvfølgelig om at lytte og være forstående overfor de udfordringer, som rygeren oplever. Det er rygeren selv, der skal holde rygestoppet – ikke rygestoprådgiveren.

Bogen er skrevet i et letforståeligt sprog, og kapitlerne er opdelt, så man hurtigt kan finde det, man leder efter. En bog giver ikke den samme personlige opbakning, som man kan få på apotekernes rygestopkurser, men den kan bruges som et supplement til rygestopkurserne.

Bogen, der er på 228 sider, er udgivet på Dansk Psykologisk Forlag, og kan købes via www.saxo.com. Pris kr. 168,30 + kr. 29,00 i leveringsgebyr.

*Farmaceut
Rikke Hansen, DA*

Øget fokus på benzodiazepiner

Sundhedsstyrelsen har den 18. juni 2008 udsendt »Vejledning nr. 38 om ordination af afhængigheds-skabende lægemidler«. Vejledningen fokuserer især på trafikfarlighed, da påvirkning af benzodiazepiner under bilkørsel kan sammenlignes med promillekørsel med promiller op til 1,2. Hvis man samtidig indtager alkohol og måske er oppe i årene, stiger risikoen for at komme galt af sted i trafikken yderligere. Den nye vejledning omfatter også stærke smertestillende lægemidler, og der er i bilaget til vejledningen opført grænser for, hvilke doser der er tilladt, samtidig med at man kører bil.

Generelt kan det ikke anbefales, at der føres motor-køretøj under påvirkning af sove- og beroligende medicin, især ikke midler med lang halveringstid. Visse typer korttidsvirkende sovemedicin kan dog godt accepteres, hvis de udelukkende bruges mod søvnløshed.

I vejledningen er der desuden tilføjet et afsnit om, hvorledes udtrapning af et benzodiazepinformbrug bedst gribes an.

Institut for Rationel Farmakoterapi har som supplement til vejledningen udarbejdet tre foldere alle med titlen »Ophør med sovemidler og angstdæmpende midler«. En til brug for lægen, en for praksismedarbejdere og en for patienter og pårørende. Folderen vil være at finde i lægernes venteværelser og på apotekerne i løbet af efteråret.

Farmaceut Mille Holst Thomsen, DA

Hver tredje gravide er overvægtig

En stadig større del af de danske kvinder er overvægtige, før de bliver gravide.

I 2004 var 31,7 procent af de gravide overvægtige. I 1. halvår af 2008 var det tal steget til 33,7 procent. Det viser nye tal fra Sundhedsstyrelsen, skriver Dagens Medicin.

Tallene fra Sundhedsstyrelsen viser dog meget store variationer fra kommune til kommune. Således er det halvdelen af de gravide på Langeland, mens det kun er 13 procent af de gravide i Dragør Kommune, som vejer for meget.

På regionsniveau ligger især nordjyderne i den tunge ende med 38,7 procent overvægtige, mens det i Region Hovedstaden kun er hver fjerde gravide, som er overvægtig. Hovedstaden har dog den største variation mellem kommunerne. Andelen af overvægtige varierer således fra 13-15 procent i Dragør, Gentofte og Frederiksberg til 39-42 procent i Frederiksværk-Hundested, Bornholm og Brøndby.

ahe

Indlægssedler på nettet

På hjemmesiden www.indlaegsseddel.dk, der åbnede den 15. september, kan man finde en elektronisk udgave af de indlægssedler, der ligger i medicinpakningerne, som sælges i Danmark. Det gælder både medicin til mennesker og til dyr. Lægemiddelstyrelsen står bag den nye hjemmeside, som medicinalvirksomhederne skal lægge deres indlægssedler på. Senest ved udgangen af 2008 skal alle indlægssedler være online. Halvdelen af indlægssedlerne er allerede lagt på.

Når en indlægsseddel til et lægemiddel er blevet revideret, kan der gå et stykke tid, inden alle pakninger med den tidligere indlægsseddel er blevet solgt og brugt op. På indlaegsseddel.dk vil du derimod altid finde den opdaterede version. *ahe*

Læger »glemmer« at indberette bivirkninger

Danske læger indberettede i 2007 knap 2.000 bivirkninger i forbindelse med deres patienters brug af lægemidler. Til sammenligning udskrives årligt ca. 2,8 mia. døgn doser medicin. Så enten er danske læger usædvanligt dygtige til at putte den rigtige pille i den rette mund. Eller også er de for dårlige til at indberette evt. bivirkninger til Lægemiddelstyrelsen, som de ellers er forpligtet til ifølge lægemiddelovens § 55 (Bivirkningsbekendtgørelsen). Der er desværre bred enighed om, at sidstnævnte er dagens realitet, skriver Ugeskrift for Læger. Som chef for Institut for Rationel Farmakoterapi (IRF), *Jens Peter Kampmann*, formulerer det: »Der er 20.000 læger i Danmark. Hvis antallet af bivirkninger, der bør indberettes, virkelig skulle være så lavt som 2.000, ville det svare til, at hver læge kun skulle støde på én bivirkning ca. hvert 10. år. Enhver, der kender til menneskets biologi, kan sige sig selv, at det tal ikke kan passe. Tallet er langt højere«, siger *Jens Peter Kampmann*. Næstformand i Lægeforeningen, praktiserende læge *Yves Sales*, erkender, at lægerne indberetter alt for få bivirkninger og efterlyser i samme åndedrag en forenklet indberetningsprocedure. »Hvis vi vil foretage en indberetning, skal vi forlade vores eget elektroniske journalsystem, gå ind og åbne Lægemiddelstyrelsens hjemmeside og finde blanketten, der skal udfyldes. Blanketten er på fire-fem sider, og det tager minimum ti minutter at udfylde den, hvis alt skal med. Man skal huske på, at det skal ske i arbejdstiden, hvor venteværelset typisk er fyldt med ventende patienter. 90 procent af alle recepter kommer fra praktiserende læger og udskrives elektronisk. Alligevel har vi som læger ikke mulighed for at se, om der er skærpet indberetningspligt ved et givent lægemiddel, når vi vil udskrive det«, fortæller *Yves Sales*. *ahe*

Bevillinger

Bevilling opgivet

Brande Apotek: Apoteker *Else Skov Villadsen* fra den 1. maj 2009.

København Oxford Allé Apotek: Apoteker *Hans-Erik Holm Pedersen* fra den 1. januar 2009.

Skælskør Apotek: Apoteker *Lone Pind* fra den 1. juni 2009.

Vrå Apotek: Apoteker *Torben Steen Rosenberg* fra den 1. juli 2009. ■

Fødselsdage

85 år

2. november 2008: Apoteker *Nils Krumhardt*, Vejle, tidligere Frederiksværk Apotek.

3. november 2008: Apoteker *Annelise Olsen*, Ærøskøbing, tidligere Aabenraa Svane Apotek.

8. november 2008: Apoteker *Kaj Allan Jensen*, Nørresundby, tidligere Vrå Apotek.

80 år

23. november 2008: Apoteker *Birte Damsgård Hansen*, København, tidligere København Sydhavnsapoteket.

75 år

10. november 2008: Apoteker *Mogens Rolighed Petersen*, Frederiksberg, tidligere Jyderup Apotek.

12. november 2008: Apoteker *Otto Prösch*, Spøttrup, tidligere Balling Apotek.

70 år

24. oktober 2008: Apoteker *Sven Schytt Larsen*, Kastrup, tidligere Tårnby Apotek.

31. oktober 2008: Apoteker *Fin Sørensen Høgh*, Kerteminde, tidligere Kerteminde Apotek.

9. november 2008: Apoteker *Ib Mølsted Madsen*, Kalundborg, tidligere Kalundborg Svane Apotek.

20. november 2008: Apoteker *Svend Erik Jensen*, Randers Sønderbro Apotek.

60 år

28. oktober 2008: Apoteker *Susanne Trøck-Nielsen*, København Kgl. Hof-Apotek.

1. november 2008: Apoteker *Tove Stenvang Lunøe*, Hammel Frijsenborg Apotek.

7. november 2008: Apoteker *Teddy Kjærsgaard Pind*, Ulfborg Apotek.

50 år

20. november 2008: Apoteker *Jette Møller Andersen*, Hirtshals Apotek. ■